

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра дизайну архітектурного середовища

СИЛАБУС
освітньої компоненти - OK5
навчальна дисципліна -
«Передпроектний аналіз архітектурного середовища»

Освітній рівень	другий (магістрський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура та будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	ОПП «Дизайн архітектурного середовища»	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні, самостійна робота	
Індивідуальні завдання	Графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Тюрікова Олена Миколаївна, к.пед. наук, доц.каф. Дизайну архітектурного середовища, tulenanik@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти опановують особливості та методологію перед проектних досліджень в архітектурному дизайні. Вчать визначати проблемне поле діяльності, набувають досвіду генерування та розробці дизайн-ідеї.

Передумовами для вивчення дисципліни

є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами:

дизайн архітектурного середовища; архітектурне проектування; об'ємно - просторова композиція; та ін..

Програмні результати навчання:

РН01. Мати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері архітектури та містобудування і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень.

РН02. Мати спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності у сфері архітектури та містобудування з метою розвитку нових знань та процедур.

РН03. Здійснювати передпроектний аналіз архітектурно-містобудівних об'єктів і територій.

РН07. Здійснювати проектне моделювання, обирати цифрові технології та програмні засоби для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру, розробки і реалізації проектів у сфері архітектури та містобудування, оформлення відповідної наукової та технічної документації, виготовлення макетів і наочних ілюстративних матеріалів.

РН09. Застосовувати енергоефективні та інші інноваційні технології при проведенні наукових архітектурно-містобудівних досліджень та прийнятті комплексних архітектурно-містобудівних рішень.

РН11. Приймати ефективні рішення у сфері архітектури та містобудування, розробляти і порівнювати альтернативи, враховувати обмеження, оцінювати можливі побічні наслідки та ризики.

РН12. Знати і застосовувати у практичній діяльності законодавство і нормативну базу щодо проведення досліджень та розробки архітектурно-містобудівних проектів.

РН15. Аналізувати міжнародний та вітчизняний досвід щодо проектування об'єктів архітектури та містобудування.

РН16. Здійснювати формування архітектурно-дизайнерського середовища житлових, громадських, промислових, ландшафтних комплексів та інших середовищних об'єктів міста.

РН22. Приймати ефективні рішення з навігації в архітектурно-дизайнерському середовищі (обумовленість навігаційних систем міського середовища; дизайн навігаційних засобів; особливості навігаційних систем для людей з обмеженими фізичними можливостями).

Диференційовані результати навчання:

знати:

- як діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- як розробляти завдання на архітектурно-дизайнерське проектування, в організації процесу проектування з використанням даних щодо натурних обстежень, обмірних робіт, містобудівного розрахунку об'єкту проектування;
- як управляти робочими процесами у сфері архітектури та містобудування, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів;
- предметні області;
- теорію і методику архітектурно-дизайнерського проектування
- методику аналітичних та натурних досліджень в ДАС
- методику відбору та оцінювання проектних рішень

розуміти:

- як критично осмислювати проблеми архітектури, дизайну та містобудування;
- професійну діяльність;

- абстрактне мислити, аналізувати та синтезувати;
- інформаційні та комунікаційні технології;
- навколишнє середовище;
- об'єкт, предмет, мету, завдання навчальної дисципліни;
- специфіку архітектурно-дизайнерської діяльності;
- напрямки творчих пошуків в ДАС

володіти:

- проектним моделюванням і дослідженням концептуальних, натурних та комп'ютерних моделей об'єктів архітектури, дизайну та містобудування;
- методологією перед проектного аналізу
- методологією генерування та розробки дизайн-ідеї
- методиками індивідуалізації проектного образу середовища

вміти:

- розробляти і реалізовувати проекти у сфері архітектури та дизайну;
- аналізувати, міжнародний та вітчизняний досвід, збирати, накопичувати і використовувати інформацію необхідну для розв'язання задач дослідницького та інноваційного характеру у сфері архітектури, дизайну та містобудування, ландшафтного проектування;
- продовжувати навчання з високим ступенем автономії;
- аналізувати, розробляти та впроваджувати архітектурно-містобудівні рішення з урахуванням соціально-демографічних, національно-етнічних, природно-кліматичних, інженерно-технічних чинників та санітарно-гігієнічних, безпекових, енергозберігаючих, екологічних, техніко-економічних вимог;
- розв'язувати проблеми архітектури та містобудування у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності
- інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі архітектури та містобудування у широких або мультидисциплінарних контекстах;
- проводити передпроектні дослідження;
- генерувати та розробляти дизайн-концепцію – основу композиційної структури середовища ;
- застосовувати фактори індивідуалізації образу;
- застосовувати прийоми стимулювання творчої діяльності;
- застосовувати методи презентації дизайн-ідеї.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Теми	лекції	практичні	самостійні
1	<u>Сутність, зміст, завдання, категоріальний апарат навчальної дисципліни.</u>	2		2
2	<u>Особливості та етапи перед проектною діяльністю в ДАС</u> Особливості проектно-аналітичних дій. Узагальнення і систематизація даних Структурування завдань та умов	2	2	2

	По факторний аналіз Експеримент (умовні проектні варіанти) Оцінка і вибір рішення			
3	<u>Напрямки передпроектного аналізу фрагменту архітектурного середовища.</u> Історико-культурний аналіз Соціо-демографічний аналіз Структурно-функціональний аналіз Композиційний аналіз Вивчення аналогів і контексту Аналіз містобудівної ситуації – еволюції соціальних, структурно – функціональних, композиційних і семантичних аспектів фрагмента середовища	2	4	4
4	<u>Засоби моделювання середовищ них процесів</u> Вивчення змісту й умов здійснення процесів життєдіяльності – технології використання об'єкта, ієрархії взаємозв'язків між складовими функціональних процесів, виявлення чинників організації простору й обмежень проектного пошуку Виявлення закономірностей організації фрагменту середовища Встановлення системи вимог до об'єкту проектування (соціальних, функціональних, ергономічних і естетичних).	2	2	4
5	<u>Зміст методики передпроектного аналізу. Алгоритм передпроектних досліджень в ДАС.</u> Сутність методики передпроектного аналізу - інструменту формування проектного задуму. Етапи розробки дизайн – концепції. Обстеження, знайомство з ситуацією. Проблематизація (аналіз умов і цілей) Тематизація (різноманіття проектних підходів) Метафоризація (кристалізація сенсу образної установки) Виявлення та постановка віяла завдання. Тематика арсеналу можливих рішень. Порівняння тем. Аналіз	2	4	4
6	<u>Архітектурна ідея та дизайн-концепція</u> Дизайн-концепція – основа композиційної структури середовища. Системний пошук, проблемний варіант. Етапи дизайн-програми – соціальні умови; виробка творчої настанови; пошук проектної ідеї; проектна розробка. Прийоми стимуляції творчої діяльності	4	4	4
7	<u>Джерела та носії художньої образності в ДАС</u> <u>Індивідуалізація та емоційна організація середовища</u> Фактори індивідуалізації образу середовища. Стиль та образ життя. Асоціативний аналіз. Стилїстика та стилізування середовища.	2	-	4
8	<u>РГР «Генерування дизайн-ідеї в ДАС»</u>	-	-	34
	Всього	16	16	58

Критерії оцінювання та засоби діагностики:

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Предпроектний аналіз архітектурного середовища» складає 60 балів та 100 балів відповідно і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінім	Максим
Засоби оцінювання	Кільк ість у семестрі	альна кількі сть балів	альна кількість балів
РГР	1	30	50
Практичні роботи	5	15	30
Контроль знань:			
Залік	1	15	20
Разом		60	100

ГР передбачено за матеріалами всього навчального курсу.

В цій роботі студент опановує на практиці теоретичний матеріал.

При виконанні РГР студент самостійно обирає специфіку та типологію середовища: промислове, житлове, навчальне, рекреаційне тощо .

Студент проводить перед проектні дослідження за встановленим алгоритмом.

На підставі аналізу середовищних умов та перспективного плану розвитку території, студент генерує дизайн-концепцію та дизайн-ідею середовищ них перетворень. Самостійно відбирає вектор архітектурно-дизайнерських пошуків та розробляє проектні завдання.

Можлива прив'язка завдань з навчальної дисципліни до тематики архітектурно-дизайнерського проектування.

РГР представляється до захисту захисту у вигляді:

Методичного альбому ФА2 (від 3 до 5 листів) або цілісного аркушу конкурсної подачі: 800*600х, відео презентації, доповіді на студентській конференції, статті в збірник наукових праці тощо. Обов'язкове надання матеріалу в електронному вигляді.

Зміст, кількість та форма наданих матеріалів залежить від обраної теми роботи, повинна бути узгодженою з керівником.

Методичні вказівки до виконання КР[3].

Практичні роботи передбачені в кількості 5 за відповідними розділами:

Розділ 1. Особливості перед проектного етапу архітектурно-дизайнерського проектування.

Розділ 2 Методична організація перед проектних досліджень в ДАС.

Виконуються у вигляді клазур. Специфіка за завдання робіт визначаються індивідуально.

Наприклад: розробити схему композиційного аналізу фрагменту архітектурного середовища,

або , представити в графічній формі нічний , денний або сезонний сценарій середовищ них процесів тощо.

Можлива прив'язка завдань до тематики архітектурно-дизайнерського проектування

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни та виконання клаузури за тематикою вивченого матеріалу..

Інформаційне забезпечення

Основна література

1. Шимко В.Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование. Основы теории. МАРХИ. Изд. – ООО «СПУ принт», 2003. – 297 с.
2. Дизайн архитектурной среды.: Учеб.для вузов/Минервин Г.Б., Ермолаев А.П., Шимко В.Т., Ефимов А.В., Н.И. Щепетков, А.А. Гаврилина, Н.К.Кудряшов - М.: Архитектура-С, 2007 -504с.;
3. Тюрікова О. М., Мельнік Н.В. Методичні вказівки до виконання Курсової роботи з навчальної дисципліни «Методологія дизайнерського проектування архітектурного середовища» для студентів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», освітньої програми «Дизайн архітектурного середовища», Одеса, ОДАБА, 2019. – 38с.
4. Методичні вказівки до виконання клаузури курсових проектів / уклад. Г.І. Корнільєва. – К.: КНУБА, 2022. -12с.

Допоміжні джерела інформації

1. Архитектурно-дизайнерское проектирование интерьера (проблемы и тенденции)/В.Т. Шимко, М.Ф.Уткин, В.Ф. Рунге и др.; Под. ред.. В.Т. Шимко: Учебник.- М.: Архитектура-С, 2011. – 256 с.: илл.
2. Архитектурно-дизайнерское проектирование жилой среды. Автор: Уткин, Шимко, Пяльль, Никитина, Гаврюшкин; Под ред. И.В. Попова: Учебник.- М.: Архитектура-С, 2010 - 204с.: илл.
Даниленко В.Я. Основы дизайна: Навч. посібник. – К.: ІЗМН, 1996. – 92 с.
3. Глазычев В.Л., Социально–экологическая интерпретация городской среды. – М., 1984 г.
4. Дизайн архитектурной среды.: Учеб.для вузов/ Минервин Г.Б., Ермолаев А.П., Шимко В.Т., Ефимов А.В.,Н.И.Щепетков, А.А.Гаврилина, Н.К.Кудряшов - М.: Архитектура-С, 2007 -504с.
5. Жмурко Ю.В., Панова Л.П. и др. Методические указания к изучению курса "Архитектурная композиция. Композиция-восприятие". Часть 2. - Харьков: ХДАМГ, 2002. - 60 с.
6. Иконников А. Искусство, среда, время. – М.: Сов. худ., 1985 – 336с.
7. Панова Л.П., Шубович С.О. Методические указания к изучению курса "Архитектура композиция. Композиция-восприятие". Часть 1. - Харьков: ХДАМГ, 2001. - 60 с.

8. Попов И.Е., Яровой А.В., Методические указания к учебному архитектурному проектированию «структурно–функциональный аспект предпроектного анализа в учебном архитектурном проектировании». – Харьков. ХИСИ. 1990.
9. Розенсон И.А. Основы теории дизайна –СПб:Питер, 2008 – 219с.
10. Черкасова Е. Т., Методические указания к предпроектному анализу исторической городской среды в учебном курсовом проектировании (историко–культурный аспект). – Харьков. ХИСИ. 1991.
11. Шалунова Г.Б., Методические указания к учебному архитектурному проектированию «Предпроектный анализ». – Харьков. ХИСИ. 1990 г.
10. Шимко В. Архитектурное формирование городской среды – М.: Высшая школа, 1990. – 223 с.
12. Шимко В.Т. Архитектурно- дизайнерское проектирование. Средовой поход. - М.:Архитектура-С, 2006.-384с.
13. Шимко В.Т. Архитектурно- дизайнерское проектирование городской среды.- М.:Архитектура-С, 2006.-384с.
14. Шимко В.Т. Архитектурно-дизайнерское проектирование городской среды/ В.Т.Шимко: Учебник - М.: Архитектура-С, 2006. –3с.: илл.
25. Методичні вказівки до виконання курсової роботи з навчальної дисципліни «Методологія дизайнерського проектування в архітектурному середовищі» для магістрів спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», спеціалізації, ОПП «Дизайн архітектурного середовища», укладачі: О.Тюрікова, Н.Мельнік, Одеса, Видваництво ОДАБА, 2019- 42с.